

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА

Број: 614-02-167/2017-12

Датум: 27.01.2017. године

Београд

Немањина 22-26

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОКАЗАТЕЉИ ДЕЛОТВОРНОСТИ
ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ЗА 2016. ГОДИНУ
МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

У Министарству просвете, науке и технолошког развоја образована је самостална унутрашња јединица - Сектор за инспекцијске послове, који врши инспекцијски надзор над применом закона и других прописа којима се уређује организација и начин рада установа предшколског васпитања и образовања, основног и средњег образовања и васпитања, високошколских установа, установа ученичког и студентског стандарда, Завода за унапређивање образовања и васпитања и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, јавно признатих организатора активности и нерегистрованих субјеката.

– У складу са одредбама Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, број 36/15), који се примењује од 30. априла 2016. године, Сектор за инспекцијске послове ради остваривања циља инспекцијског надзора, превентивно, кроз обавештавање јавности и субјекте надзора, реализује следеће активности:

- објављује законе, подзаконске и друге акте на званичној итернет страници Министарства;

- објављује на званичној итернет страници Министарства контролне листе које примењује у поступку редовног инспекцијског надзора од 30. априла 2016. године (редован инспекцијски надзор се до 30. априла 2016. године вршио по тачкама прегледа);

- објављује на званичној итернет страници Министарства планове инспекцијског надзора за предшколске установе, установе основног и средњег васпитања и образовања, високошколске установе, установе ученичког и студентског стандарда за школску 2016/2017. годину, као и план инспекцијског надзора над применом прописа којима се уређује заштита од јонизујућег зрачења и о нуклеарној сигурности, а који су усвојени Одлуком Координационе комисије, број 021-02-00942/2016-08 од 23. децембра 2016. године. (До почетка примене Закона о инспекцијском надзору, који је својим одредбама прописао план инспекцијског надзора, Сектор за инспекцијске послове је послове инспекцијског надзора вршио на основу својих годишњих планова надзора).

Превентивно деловање Сектора за инспекцијске послове се огледа и кроз свакодневно пружање стручне и саветодавне подршке субјектима надзора, односно

установама предшколског васпитања и образовања, установама основног и средњег образовања и васпитања, високошколским установама, установама ученичког и студентског стандарда, заводима и другим надзираним субјектима, запосленима у истим, ученицима, студентима, родитељима и другим заинтересованим лицима.

Просветни инспектори у свом раду, приликом вршења надзора, превентивно деловање уједно врше и на тај начин што се у записницима о инспекцијском надзору, поред наложених мера, врши и указивање, препоручивање или налагање на одређено чињење, односно нечињење.

Број откривених и отклоњених или битно умањених насталих штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе (превентивно деловање инспекције) исказује се кроз **6.100** наложних мера у записницима о инспекцијском надзору сачињених у редовном, ванредном и допунском надзору, који су достављени од стране просветних инспектора (општинских/градских/републичких и инспектора за високо образовање и ученички и студентски стандард) и који су унети у Базу записника о инспекцијском надзору Сектора за инспекцијске послове у 2016. години.

– Ниво усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законима и другим прописима процењује се контролним листама. Процењени степен ризика у редовном инспекцијском надзору је следећи:

- незнатан ризик **90%** надзираних субјеката;
- низак ризик **8%** надзираних субјеката;
- средњи ризик **1%** надзираних субјеката;
- висок и критичан ризик испод **1%** надзираних субјеката.

– Број откривених и отклоњених или битно умањених насталих штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе (корективно деловање инспекције) исказује се кроз извршавање контролних инспекцијских надзора **793** којима је контролисано отклањање утврђених незаконитости у редовном, ванредном и допунском инспекцијском надзору. Мали број надзираних субјеката није поступио по наложеним мерама чије је отклањање наређено решењем.

– Број утврђених нерегистрованих субјеката је **5**. Записницима је констатовано да представке нису основане јер приликом инспекцијског надзора нису утврђене незаконитости.

– Ради уједначавања рада просветних инспектора (општинских/градских/покрајинских/републичких) током 2016. године одржано је више обука, семинара и састанака везано за следеће теме:

- Примена Закона о инспекцијском надзору,
- Праћење стања и процена ризика,
- План инспекцијског надзора,
- Усклађивање, координација и превенција инспекцијског надзора,
- Нерегистровани субјекти,
- Поступак инспекцијског надзора,
- Евиденције о инспекцијском надзору,
- Професионалне и етичке обавезе инспектора,
- Записник о инспекцијском надзору, примери из праксе,
- Социјална инклузија,

- Контролне листе,
- Превенција насиља, злостављања и занемаривања,
- Сарадња просветних саветника и просветних инспектора.

Наведене обуке су одржане у Београду (3), Шапцу, Новом Саду и Нишу по једна.

Поред обука које је организовао Сектор за инспекцијске послове, просветни инспектори су током 2016. године похађали и обуке које спроводи Служба за управљање кадровима Републике Србије (Примена Закона о општем управном поступку, страни језици и други облици стручног усавршавања који су предвиђени Програмом Службе за управљање кадровима).

– Везано за план инспекцијског надзора и остварење истог, планирано је **7005** инспекцијских надзора, а реализовано **6999** надзора.

Приближно је исти број редовних и ванредних инспекцијских надзора: редовних је **3048**, а ванредних **3951**, док је број допунских инспекцијских надзора **65**.

Број планираних редовних надзора је **3257** што је у реализацији за **209** мање од броја планираних (око **6 %** мање од планираног). Разлог - значајно мањи број ангажованих просветних инспектора од броја који је одређен решењем министра.

– Везано за координацију инспекцијског надзора са инспекцијским надзором кога врше друге инспекције, чланом 148. Закона о основама система образовања је прописано овлашћење просветног инспектора да обавести други орган ако постоје разлози за предузимање мера за које је тај орган надлежан.

Специфичност инспекцијског надзора у области просвете резултира јако малим бројем преклапања инспекцијских надзора, односно заједничких инспекцијских надзора. У том смислу се може поменути успешна сарадња са инспекцијом рада, туристичком инспекцијом и др.

– Решењем министра о утврђивању броја просветних инспектора, број 112-01-00416/2009-12 од 3. новембра 2009. године („Службени гласник РС“, број 95/2009) и правилницима о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места (ниво: републички/покрајински/општински/градски/) систематизовано је **245** радних места за просветне инспекторе, од којих је попуњено **166** радних места, односно **68%** (републички ниво - систематизовано је **26**, а попуњено **22** радна места, општински/градски ниво - систематизовано је **206**, а попуњено је **133** радна места, док је у АП Војводини систематизовано **13** и попуњено **13** радних места за просветне инспекторе).

Имајући у виду да је број предвиђених радних места просветних инспектора непопуњен за скоро **1/3**, а да број установа образовања, односно надзираних субјеката износи 2100, јасно је да је број ангажованих инспектора који врше надзор у односу на број установа образовања незадовољавајући, као и техничка опремљеност просветне инспекције у смислу поседовања лап-топова, компјутера, скенера, шатампача, службених моторних возила...

Како је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Планом за 2017. годину предвидело доношење Закона о инспекцијском надзору у области просвете, чији Нацрт је у припреми, новим законским решењем би било предвиђено да број републичких просветних инспектора буде 120 на које би послови инспекцијског

надзора били равномерно распоређени, што сада није случај. Са постојећим бројем од 30 републичких инспектора у Сектору за инспекцијске послове укупан број просветних инспектора би био 150. На овај начин би капацитети просветне инспекцијске били значајно унапређени. Плате наведених републичких инспектора би биле финансиране из буџета Републике Србије који према важећем Закону послове инспекцијског надзора обављају као поверене.

– Просветна инспекција, односно просветни инспектори у вршењу инспекцијског надзора придржавају се законом прописаних рокова.

– Одредбама члана 149. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15-др. пропис, 68/15, 62/16 – УС), прописано је да републички просветни инспектор у односу на органе којима је поверено вршење инспекцијског надзора има право и дужност да припрема министру предлог решења по жалби против првостепеног решења општинске, односно градске управе донетог у вршењу инспекцијског надзора. Број жалби на решење у првом степену током 2016. године износи **20**.

– Током 2016. године поднето је **60** притужби на рад просветних инспектора које се односе на жалбе на незаконито поступање просветних инспектора приликом вршења инспекцијског надзора у области радних односа, рада директора, распоређивања запослених... Основаност навода притужбе у циљу отклањања евентуалне неправилности у раду просветног инспектора или отклањања евентуалне незаконитости проверава се вршењем непосредног надзора над радом инспектора.

– Сектор за инспекцијске послове Министарства је у 2016. години иницирао образовање радне групе решењем министра која има задатак да изради Нацрт закона о инспекцијском надзору у области просвете, а чије је доношење планирано у првој половини 2017. године. Иницијативе за измену и допуњу закона и других подзаконских аката манифестују се кроз учешће запослених у Сектору за инспекцијске послове у радним групама које су образоване решењем министра ради израде Нацрта закона о основама система образовања и васпитања, Закона о високом образовању и васпитању и других посебних закона и подзаконских аката који регулишу област образовања.

– Одредбама Закона о инспекцијском надзору уводи се е-инспектор и информациони систем инспекције, који према Акционом плану за спровођење Закона о инспекцијском надзору треба да се успостави до краја 2017. године. Међутим, у 2016. години није било реализације активности везано за наведени информациони систем. Сектор за инспекцијске послове је крајем 2015. године последњи пут био контактиран и ангажован везано за активности за успостављење информационог система инспекције.

Актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству просвете, науке и технолошког развоја у оквиру Сектора за инспекцијске послове образована је Група за правне, аналитичке и информатичке послове у чијој надлежности је, у оквиру сопственог софтверског решења - База записника, односно евидентирање записника до преласка на јединствени информациони систем који ће бити успостављен сагласно одредбама Закона о инспекцијском надзору.

– Овлашћења Министарства у односу на органе којима је поверено вршење инспекцијског надзора регулисана су Законом о основама система образовања и

васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15-др. пропис, 68/15, 62/16 – УС), Законом о ученичком и студентском стандарду („Службени гласник РС“, бр. 18/10 и 55/13) и Законом о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16).

Укупан број решењем министра предвиђених просветних инспектора за све нивое образовања, којима су поверени послови на покрајинском/општинском/градском нивоу, износи **219**, од којих је **13** систематизованих и ангажованих покрајинских просветних инспектора, док је општинских/градских просветних инспектора **206** систематизованих, а **133** ангажованих.

– Просветни инспектори су у 2016. години, у току вршења инспекцијског надзора, надлежним правосудним органима поднели укупно **21** пријаву за учињено кривично дело или привредни преступ и **135** захтева за покретање прекршајног поступка.

С обзиром да су поступци у току, односно да исти нису окончани правоснажном одлуком надлежног правосудног органа, не постоје подаци о исходима покренутих поступака. Уколико је правоснажна одлука донета, надлежни правосудни орган је доставио странци у поступку, односно надзираном субјекту који исту доставља Министарству просвете, науке и технолошког развоја.

В.Д. ПОМОЋНИКА МИНИСТРА

Богољуб Лазаревић